

ARBEIDS- OG INKLUDERINGSDEPARTEMENTET
Postboks 8019 Dep
0030 OSLO

Deres ref.: Vår ref.:
2024/670 - 10804/2024

Saksbehandler:
Gina Beate Holsen

Dato:
20.10.2024

Høring - utredning av ferielovens system for opptjening av feriepenger

Helse Vest takker for invitasjon til å gi innspill i ovennevnte høring.

Innledende kommentarer

Helse Vest mener at det er de juridiske problemstillingene og vurderingene som må danne utgangspunktet for en slik prosess. Det er nødvendig med en tydelig vurdering av hvorvidt norsk ferielov faktisk er i strid med EUs arbeidstidsdirektiv, eller om fleksibiliteten som overlates til medlemslandene er tilstrekkelig til at norsk ordning kan sies å ikke oppfylle direktivets krav.

Helse Vest vil understreke at vi støtter opp om Spekter sine innspill til denne høringen.

Endringer av ferielovens system for opptjening av feriepenger

Helse Vest forstår at ESA har «... stilt spørsmål til norske myndigheter om ferielovens ordning er i tråd med EUs arbeidstidsdirektiv», jf. Moums rapport «Utredning av ferielovens system for opptjening av feriepenger», side 1. Den nevnte rapporten redegjør nærmere for «... mulige modeller for å bringe opptjening og utbetaling av feriepenger nærmere hverandre i tid, ...».

Redegjørelsen er gitt uten at det, så vidt Helse Vest er kjent med, er foretatt nærmere vurderinger av helt sentrale juridiske forhold. Dette gjelder blant annet:

- Hvorvidt ferielovens ordning er i samsvar med EUs arbeidstidsdirektiv,
- Hva en eventuell motstrid gjelder,
- Hvilke eventuelle endringer som kreves for å sikre at ferielovens ordning er i samsvar med EUs arbeidstidsdirektiv, og
- Hvilke alternativer som foreligger for å sikre samsvar mellom ferielovens ordning og EUs arbeidstidsdirektiv.

Først når samtlige juridiske problemstillinger har vært undergitt en tilstrekkelig utredning og har vært gjenstand for høring, mener Helse Vest at det foreligger et forsvarlig grunnlag for å se på hvilke alternative løsninger som foreligger for å fjerne en eventuell motstrid mellom ferielovens ordning og EUs arbeidstidsdirektiv. Norges skjønnsmargin mht. gjennomføringen

må også undergis en nærmere vurdering, jf. nedenfor. Fremfor at prosessen er lagt opp på en slik måte, avgrenses den nevnte rapporten uttrykkelig mot juridiske spørsmål. Det er tale om forholdsvis komplekse problemstillinger, som påvirker alle arbeidstakere og arbeidsgivere i Norge, så Helse Vest er av den oppfatning at det er avgjørende at prosessen starter i riktig ende.

Og selv for det tilfelle at det forutsettes at ferielovens ordning må endres, savner Helse Vest at også andre alternative modeller utredes og vurderes nærmere. Et eksempel på dette kan være at det ses nærmere på om det foreligger muligheter for å innføre en nasjonal ordning som begrenser seg kun til arbeidstakere uten full feriepengeopptjening (uavhengig av om dette skyldes at de er nye i arbeidslivet, eller av ulike årsaker har stått utenfor arbeidslivet i en lengre periode e.l.). Ordningen kan eksempelvis bestå av elementer som hensyntar en eventuell motstrid med EUs arbeidstidsdirektiv, men samtidig sikrer en innfasing til dagens ordning i henhold til ferieloven.

I henhold til EØS-avtalen artikkel 7 er det opp til «... avtalepartenes myndigheter å bestemme formen og midlene for gjennomføringen» av en rettsakt som tilsvarende et EØF-direktiv som er inntatt i vedlegg til EØS-avtalen. Det er altså overlatt til avtalepartenes myndigheter å bestemme form og midler for gjennomføringen, men dette må gjøres i henhold til EØS-rettens krav.

Helse Vest mener at også andre eventuelle konsekvenser av de ulike modellene må utredes og vurderes nærmere, i tillegg til at eventuelle endringer må være enkle å administrere og ikke påføre virksomheter unødvendige og uforholdsmessige kostnader. Dette gjelder for eksempel hvordan man kan sikre en nøytral ordning, som ikke påvirker arbeidsgivers beslutninger i ansettelsesprosesser og oppstartstidspunkt for arbeidsforhold, eller på andre måter påvirker mobiliteten i arbeidslivet.

Andre forhold som må vurderes nærmere er arbeidsgivers muligheter for å kontrollere arbeidstakers eventuell tidligere avviklet ferie-/feriepengeopptjening hos andre arbeidsgivere, samt eventuelle mulige konsekvenser dersom arbeidstakere skal gis en rett til å overføre ferie fra et ferieår til et annet.

På bakgrunn av ovennevnte mener Helse Vest at prosessen må stilles i bero frem til det er vurdert hvorvidt, og eventuelt i hvilken grad, ferielovens system er i strid med EUs arbeidstidsdirektiv. Først når dette er gjort vil man ha et forsvarlig grunnlag for å vurdere hvilke konsekvenser en eventuell motstrid har for det norske regelverket og systemet, samt være i stand til å vurdere hvilke alternative løsninger som foreligger, og hvilke ev. konsekvenser de alternative løsningene vil medføre.

Vennlig hilsen

Hilde Christiansen
Direktør medarbeider, organisasjon og teknologi

Dokumentet er elektronisk godkjent av:Hilde Brit Christiansen direktør medarbeider, organisasjon og teknologi

Digital kommunikasjon

Vi har elektronisk saksbehandling og er opptatt av at informasjon, også taushetsbelagt, skal kunne sendes på en rask og sikker måte. Vi ber derfor om at et eventuelt svar på denne henvendelsen sendes gjennom en av disse kanalene:

- Privatpersoner og private virksomheter: [eDialog](#)
- Offentlige virksomheter: eFormidling (via eget sak-/arkivsystem)

